

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn צ'דף of נדרים.

Some of the topics we will learn about today include:

הפרה ושאלה קודם שחל הנדר

The חכמים and רבי נתן argue whether, in certain circumstances, a Neder can be revoked before it actually takes effect. The Gemara discusses whether this applies equally to שאלה, asking a חכם to annul the Neder, or if everyone agrees that שאלה can only take place after the הנדר.

ג' נשים יוצאות ונטולות כתובה

Generally, if a woman causes that the Halachah compels her husband to divorce her, she is not entitled to her כתובה. The Mishnah will discuss three circumstances when she nevertheless receives her כתובה.

אמרה לבעלה טמאה אני

The Mishnah discusses whether a woman who claims to have been defiled is permitted to her husband. The Gemara records a מחלוקת whether she is permitted to eat תרומה.

A

הפרה ושאלה
קודם
שחל הנדר

ג' נשים
יוצאות
ונטולות כתובה

אמרה לבעלה
טמאה אני

1 So let's review...

In the previous Daf the Gemara cited a Braisa which taught that in certain circumstances where the תנאי will certainly be violated and trigger the נדר, and the Neder will inevitably result in נפש ענוי or לבינה, there's a Machlokes whether the בעל can be מיפר the Neder even before it takes effect.

דרכי נתן סבר
אין הבעל מיפר אא"כ חל נדר
ורבנן סברי
בעל מיפר אע"פ שלא חל נדר

Our Mishnah there follows the opinion of the חכמים.

1

נשולח אני
מן היהודים
אם
משמשתך

שאיני נהנית
לאבא ולאביך
אם אני עושה
לפיד

חכמים

יפר

ורבנן סברי

בעל מיפר

אע"פ שלא חל נדר

רבי נתן

לא יפר

דרכי נתן סבר

אין הבעל מיפר

אא"כ חל נדר

Our Mishnah
follows the חכמים

3 The Gemara now discusses whether שאלה, asking a חכם to annul a Neder, can be done before חלות הנדר.

From an incident in which רב אחא בר רב הונא was involved we see that he held that שאלה is only valid after חלות הנדר.

However, it is unclear whether he held

דכי היכי דפליגי רבנן ורבי נתן בהפרה
הכי נמי פליגי בשאלה

The שאלה as well. applies to מחלוקת רבי נתן וחכמים.

דרבי נתן סבר

אין החכם מתיר אא"כ חל נדר

ורבנן סברי

חכם מתיר אע"פ שלא חל נדר

And as the Ran points out, since the Halachah follows the חכמים, because

יחיד ורבים הלכה כרבים

We must explain that רבי אחא, who ensured that the Neder took effect before הכי נפשיה מפלוגתא עביד הכי

He wanted the שאלה to be valid according to all opinions, even according to רבי נתן.

However, it is also possible that רבי אחא follows the opinion of רבי פפי, who says that מחלוקת בהפרה, they only argue regarding הפרה, based on the following Pesukim:

דרבי נתן סבר

אין הבעל מיפר אא"כ חל נדר

Because it says;

The moon shall be ashamed, which can be read as

והפרה בבנייה

He can only revoke the Neder once it's constructed, referring to חלות הנדר.

ורבנן סברי

בעל מיפר אע"פ שלא חל נדר

Because the Pasuk says

He revokes the thoughts of the

cunning, which indicates that הפרה can take place on mere thoughts, namely before a Neder takes effect.

סימנים explains that these Pesukim are merely תוספות, and their מחלוקת is actually in סברא, whether it is reasonable to revoke something that did not yet take effect.

However, regarding שאלה,

רבי פפי says

דברי הכל אין חכם מתיר כלום אא"כ חל נדר

They all agree that it requires חלות הנדר. This is supported by the Pasuk

לא יחל דברו, not to violate a Neder. We infer from here

that a חכם CAN uproot a Neder, by means of אחרים עוקרין שאלה. Since the Pasuk is clearly warning against violating a Neder that is already effective, this indicates that the חכם, as well, can only do so after חלות הנדר.

3

The Gemara discusses

whether חלות הנדר can be done before חלות הנדר

From an incident in which רב אחא בר רב הונא was involved we see that he held שאלה is only valid after חלות הנדר

It is unclear whether he held:

רבי פפי:
מחלוקת
בהפרה

דכי היכי דפליגי
רבנן ורבי נתן בהפרה
הכי נמי פליגי
בשאלה

רבי פפי
בעל
מיפר
אע"פ
שלא חל נדר

מפר מזעזבות
ע"רובים

רבי נתן
אין הבעל
מיפר
אא"כ
חל נדר

וזפרה
הלבנה
ופסוק בבנייה

רבי פפי
חכם
מתיר
אע"פ
שלא חל נדר

יחיד ורבים
הלכה כרבים

רבי נתן
אין החכם
מתיר
אא"כ
חל נדר

דברי הכל
אין חכם מתיר כלום
אא"כ חל נדר

לא יחל דברו
הא אחרים עוקרין

The Pasuk is warning against
violating a Neder
that is already effective

לאפוקי נפשיה
מפלוגתא
עביד הכי

- 4 However, regarding שאלה, רבי פפי says
דברי הכל אין חכם מתיר כלום אא"כ חל נדר
They all agree that it requires חלות הנדר. This is supported by the Pasuk
לא יחל דברו, not to violate a Neder. We infer from here
הא אחרים עוקרין, that a חכם CAN uproot a Neder, by means of שאלה. Since the Pasuk is clearly warning against violating a Neder that is already effective, this indicates that the חכם, as well, can only do so after חלות הנדר.

The Gemara records a different version of רבי פפי's statement:

בשאלה דברי הכל מפר ואע"פ שלא חל נדר

They both agree that one CAN be שואל even before חלות הנדר. He understands the Pasuk

לא יחל דברו, that a חכם can annul the Neder when it is only דברו, mere words, before חלות הנדר.

However, the Gemara concludes תיובתא. This version of רבי פפי is refuted from a ברייתא which clearly indicates that there is an opinion that requires חלות הנדר.

- 4 The Gemara records a different version of רבי פפי's statement

בשאלה
דברי הכל מפר
ואע"פ שלא חל נדר

לא יחל דברו

A חכם can annul the Neder when it is only דברו

The Gemara concludes
תיובתא

This version of רבי פפי is refuted from a ברייתא

- 5 The Ran points out that if someone says קונם עלי דבר פלוני, forbidding himself from a particular object effective after thirty days, everyone agrees that the חכם CAN annul the Neder before it takes place, since the Neder will inevitably take effect at the set time. רבי נתן only argued שאפשר שלא יחול הנדר לעולם, when there is a possibility that the Neder will never take effect, such as if there is a condition that can be met.

=====

- 5 The Ran points out

באם שאפשר
שלא יחול הנדר
לעולם

argued רבי נתן

קונם עלי
דבר פלוני
לאחר ל' יום

Everyone agrees

The חכם CAN annul the Neder before it takes place

- 6** Zugt di Mishnah
בראשונה היו אומרים שלש נשים יוצאות ונוטלות כתובה
There are three circumstances in which a woman, who caused the Halachah to compel her husband to divorce her, still receives her כתובה:
1.
האומרת טמאה אני לך
She says that she has been defiled, and therefore forbidden to her husband. The Gemara on נ"צ דף will explain under what circumstances this holds true.
 2.
שמים ביני לבינך
She claims that her husband is unable to have children. The Gemara in מסכת כתובות explains that this is only if she says בעינא חוטרא לידא ומרא לקבורה, she needs children to assist her in her old age. Otherwise, we tell her לא זילי לא זילי, women are not obligated to have children.
 3.
ונטולה אני מן היהודים
She vowed not to engage in marital relations with anyone. It is obvious that she does so because having relations is painful for her, and is therefore blameless.

6 *משנה:*

בראשונה היו אומרים שלש נשים יוצאות ונוטלות כתובה

<p>③</p> <p>ונטולה אני מן היהודים</p> <p><i>She vowed not to engage in marital relations with anyone</i></p>	<p>②</p> <p>שמים ביני לבינך</p> <p><i>Her husband is unable to have children</i></p>	<p>①</p> <p>האומרת טמאה אני לך</p> <p><i>She has been defiled and therefore forbidden to her husband</i></p>
--	--	--

7 In all these cases, according to the משנה ראשונה, she would receive her Kesubah. However, חזרו לומר שלא תהא אשה נותנת עיניה באחר ומקלקלת על בעלה. The חכמים were concerned that a woman would make a false claim because she wants to marry someone else. Therefore, they decided that she can no longer collect her כתובה under these circumstances. Rather, האומרת טמאה אני לך. She is not believed without proof. תביא ראיה לדבריה. She is not believed without proof. The Mishnah advises him to make her a special banquet to appease her. השמים ביני לביןך יעשו דרך בקשה. The Mishnah advises him to make her a special banquet to appease her. ונטולה אני מן היהודים יפר חלקו ותהא משמשתו. ונטולה אני מן היהודים יפר חלקו ותהא משמשתו. He nullifies his part and may continue to have relations with her, but in the event that he dies or divorces her, she is still forbidden to all others. ותהא נטולה מן היהודים

The Ran questions how she is permitted to him when she says טמאה אני לך; כיון דמדינא מיתסרא אבעלה, since she is Halachically forbidden to him, היאך התירוה, how can the Chachamim permit her because of these suspicions? The Ran suggests that אפקעינהו רבנן לקדושי מעיקרא, the חכמים have the power to retroactively annul a marriage. By doing so, she is retroactively unmarried at the time she was defiled, and therefore permitted to him. After finding difficulty with this answer, the Ran offers another approach. מדינא, she is actually NOT believed, and she is only אסורה מדרבנן, because כסיפא לה, it is shameful to admit to being טמאה, and she is believed לחומרא, because דלא הות מזלזלה נפשה, she would not lie and embarrass herself in this way. Therefore, once the חכמים had reason to suspect that she WOULD lie, אקמוה אדינא, we revert to the actual Halachah, and she is not believed.

- 8 The Gemara questions the extent of ר' חז"ל's suspicions:
איבעיא להו
אמרה לבעלה טמאה אני
מהו שתאכל בתרומה
A woman who claims to have been defiled, is she
permitted to eat תרומה? Although she is not believed
regarding her husband, שלא תתן עיניה באחר, to deter her
from lying, perhaps this is not a reason to permit her to eat
תרומה.
The Gemara brings a מחלוקת:
רב ששת אמר אוכלת
שלא תוציא לעז על בניה
She may eat תרומה, for otherwise people will assume she
WAS defiled, and rumors will spread about the status of
her children.
רבא אמר אינה אוכלת
אפשר דאכלה חולין
She may NOT eat תרומה, because people will simply
assume that she doesn't have ready access to תרומה.
רבא adds that since everyone agrees that she should be
forbidden, and we only permit her to eat לעז;
מודה רב ששת שאם נתארמלה שאינה אוכלת
Once she is widowed she is certainly forbidden to eat
תרומה, because
אמרי השתא דאיתניסא, there is no לעז, since it is equally
plausible that the incident occurred after she became a
widow.
This discussion continues in the next Daf.

8

איבעיא להו
אמרה לבעלה טמאה אני
מהו שתאכל בתרומה?
Although she is not believed
regarding her husband,
perhaps this is not a reason
to permit her to eat תרומה

מחלוקת:
The Gemara brings a מחלוקת:

רבא אמר אינה אוכלת אפשר דאכלה חולין	רב ששת אמר אוכלת שלא תוציא לעז על בניה
--	---

רבא adds
since we only permit
שלא תוציא לעז

מודה רב ששת
שאם נתארמלה
שאינה אוכלת